

Infoblad zelfbeheer openbaar groen

1. Zelfbeheer openbaar groen

Als bewoner van de gemeente Grave wilt u natuurlijk dat uw buurt of straat er goed verzorgd bij ligt en een nette uitstraling heeft. Hoe het openbare groen er qua verzorging uit ziet voldoet niet altijd aan de wensen van u als bewoner. Het kan zijn dat u zelf al het initiatief heeft genomen het groen in uw straat te onderhouden of dat u hier graag in samenwerking met uw burens en de gemeente verder mee aan de slag wilt gaan. Als gemeente bieden wij u graag die mogelijkheid en noemen dat zelfbeheer. Hiervoor stellen wij als blijk van waardering dan ook een financiële vergoeding voor uw buurt of wijk in het vooruitzicht.

In dit informatieblad leest u wat de mogelijkheden zijn voor zelfbeheer bij openbaar groen. Ook geven we u praktische informatie over hoe en waarom we afspraken maken over waar en hoe het onderhoud plaatsvindt en op welke rekening de vergoeding wordt overgemaakt.

Gemaakte afspraken leggen we vast in een eenvoudige overeenkomst. Wij als gemeente en anderen - zoals de groenaannemer - weten dan dat dit openbaar groen niet meer onderhouden hoeft te worden en u kunt verder aan de slag met het verzorgen van het openbare groen in uw wijk, buurt of straat.

2. Wat is openbaar groen?

Openbaar groen is het groen dat u in uw directe omgeving tegenkomt en dat allerlei openbare functies vervult. Hieronder vallen onder andere bomen, laanbeplanting, plantsoenen, bosschages, heesters en gazon, maar ook speelplaatsen, water en onbebouwde gronden. De gemeente zorgt ervoor dat dit openbare groen op een afgesproken (basis)niveau wordt onderhouden.

3. Wanneer kunt u een openbare groenstrook in zelfbeheer nemen?

3.1. Bewoners binnen bebouwde kom

Zelfbeheer van openbaar groen kan alleen plaatsvinden binnen de bebouwde kom en door bewoners die aan of nabij het openbare groen wonen. Zowel huurders als bewoners van koopwoningen komen in aanmerking voor zelfbeheer van openbaar groen. Zelfbeheer van openbaar groen kan samen met burens of alleen. Maar het te onderhouden groen moet wel een duidelijk begin en eind hebben (begrenzing). De grond blijft altijd in eigendom van de gemeente en blijft gewoon onderdeel van de openbare ruimte.

3.2. Aaneengesloten wijk- of buurt groen

In een straat met meerdere plantsoenen komen alle plantsoenen gezamenlijk in aanmerking. U kunt deze plantsoenen of één (grote) groenstrook het liefst samen met uw burens beheren. Natuurlijk kan een enthousiaste bewoner een stuk openbaar plantsoen direct voor of naast zijn woning ook prima alleen beheren. Maar samen doen levert meer op, zowel financieel als sociaal. De plantsoenen die in aanmerking komen voor zelfbeheer moeten een aaneengesloten of logisch geheel vormen. Een duidelijk begrenzing is nodig om dit goed te

kunnen overbrengen richting degenen, de aannemer, die het andere gedeelte van het openbare groen onderhouden.

3.3. Groene vingers en veiligheid voorop

Voor het onderhoud van sommige beplantingstypes is enige specialistische kennis nodig oftewel groene vingers. Wanneer u daaraan behoefte hebt, zorgen we ervoor dat u hier vooraf extra uitleg over krijgt. Wanneer het snoeien van beplanting bijvoorbeeld onderdeel is van de overeenkomst laten we zien hoe/ wanneer dat het beste kan gebeuren. Bomen in een groenstrook, worden door de gemeente o.a. om veiligheidsredenen zelf onderhouden. Groenstroken die aan een drukke weg liggen, komen niet in aanmerking voor zelfbeheer, omdat er dan gebruik gemaakt moet worden van gedeeltelijke wegafzetting en waarschuwingsborden. Het gebruik van eenvoudige veiligheidsvesten/-hesjes is bij het werken in het plantsoen langs de openbare weg aan te bevelen. In het algemeen gezegd komen alleen wegen waar 30 km. per uur wordt gereden in aanmerking.

3.4. Verzekering vrijwilligers

Indien bewoners/vrijwilligers in enig georganiseerd verband uitvoering geven aan groenonderhoud door zelfbeheer is er ook (secundair) dekking op de vrijwilligersverzekering van de gemeente. Secundair betekent dat de eigen verzekering altijd voorgaat, het is dus een aanvullende verzekering. Er zal bij een melding van schade of een ongeval door de verzekeraar bekeken worden, wat de toedracht is. Het betreft de verzekering voor (bestuurs)-aansprakelijkheid, ongevallen, schadeverzekering voor verkeersdeelnemers, persoonlijke eigendommen en Rechtsbijstand. Het eventueel werken met gemotoriseerd gereedschap is geen uitsluiting op deze verzekeringspolis en is ook verzekerd.

3.5. Contactpersoon zelfbeheer bewoners

Zelfbeheer van openbaar groen zal in de praktijk meestal plaatsvinden door bewoners die aan of nabij het betreffende openbare groen wonen. Voor verenigingen gelden meer mogelijkheden. Daarbij hoeft niet iedereen aan of nabij het openbaar groen te wonen. In een straat hoeft niet iedereen mee te doen aan het zelfbeheer. Van belang is dat het grootste deel van de omwonenden geen bezwaren heeft tegen het voorstel maar zij hoeven niet allemaal actief mee te werken. Per zelfbeheerovereenkomst is één persoon bekend/ wordt één persoon vermeld als de contactpersoon voor de gemeente.

4. Zelfbeheer, vervanging en randvoorwaarden

4.1. Zelfbeheer groen

Als het groen van voldoende kwaliteit is (bijvoorbeeld voldoende gesloten beplanting met een goede conditie en uitstraling) maar het onderhoud kan extra aandacht gebruiken dan is vaker onderhoud van het bestaande groen een mogelijkheid. Dit noemen we zelfbeheer, er wordt door bewoner(s) een nettere leefomgeving nagestreefd dan dat wat de gemeente voor ogen heeft of financieel mogelijk is.

4.2. Vervanging beplanting

Voor het vervangen van versleten of verloren gegane beplanting heeft de gemeente een beperkt budget. Voorafgaand aan het zelfbeheer worden in overleg kale plekken in het plantsoen hersteld. Als u als bewoner van mening bent dat het gehele plantsoen vervangen moet worden dan wordt dit door de gemeente beoordeeld en getoetst aan het beschikbare vervangingsbudget voordat tot vervanging kan worden overgegaan. Op zich hoeft de aanwezigheid van een oudere beplanting geen reden te zijn om geen zelfbeheer te doen. Het geeft juist de mogelijkheid om mee te denken over de (toekomstige) beplanting.

4.3. Randvoorwaarden zelfbeheer

- Zelfbeheer zorgt ervoor dat het onderhoudsniveau minimaal gelijk is (liefst hoger) dan de kwaliteit die voor door gemeente is vastgesteld;
- Zelfbeheer hindert het verdere beheer en gebruik van de openbare ruimte niet;
- Zelfbeheer draagt bij aan een schone en veilige openbare ruimte;
- Zelfbeheer gebeurt in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving;
- Verwachtingen/ afspraken zijn over en weer helder en worden vastgelegd in de zelfbeheerovereenkomst;
- Zelfbeheer krijgt niet het karakter van verlenging van een eigen tuin maar blijft een openbaar karakter houden;
- Er worden geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruikt voor het bestrijden van onkruid ook niet voor luizen, slakken, meeldauw etc.;
- De zelfbeheerovereenkomst kan door partijen zonder opgaaf van redenen worden opgezegd, met inachtneming van een opzegtermijn van 1 maand.

4.4. Nadere bepalingen behorende bij zelfbeheer in het groen

- a. Er vindt geen uitgifte en afname van onderhoudsmaterieel door de toezichthouder wijkbeheer van de gemeente plaats.
- b. Aanschaf klein materieel (schoffel, bezem, bladhark, snoeischaar ed.) kan alleen op verzoek van de vereniging, buurt- of wijkraad. Gereedschap is via buitendienst aan te schaffen en wordt vermeld op de overeenkomst zelfbeheer en wordt indirect betaald door aftrek op de berekende jaarlijkse vergoeding. De totale aanschafwaarde mag de jaarlijkse vergoeding niet overschrijden. Stel vergoeding is € 200/ jaar dan kan hiermee vooraf (na ondertekening overeenkomst door wijkraad) gereedschap mee worden 'afbetaald'. Het gebruik van eigen gereedschap is echter financieel gunstiger voor betrokkenen.
- c. De gemeente kan op verzoek ondersteunende activiteiten aanbieden zoals advisering bij aanvang en afspraken over de afvoer van verzameld (grof) groenafval. Het schoffelvuil hoeft niet afgevoerd te worden en kan indien er op het juiste moment wordt geschoffeld (jong onkruid, gunstige omstandigheden zoals droog en/of warm weer) blijven liggen, zodat dit verdroogt.

5. Sociale Aspecten Onderhoudswerk door IBN

De oppervlakte die u als bewoners onderhoud wordt in mindering gebracht op het groenonderhoudscontract wat we hebben met de sociale werkgever IBN Facilitair. De inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zal hierdoor ongeveer evenredig afnemen met de afname van het oppervlakte van het plantsoen, wanneer hierin alles wordt gedaan. Stel dat er 5% van het totale areaal door bewoners wordt uitgevoerd, wat behoorlijk veel is, dan betekent dat ook 5% minder arbeidsinzet. Bijna alles wat IBN uitvoert bestaat uit arbeidsuren. Pas bij meer dan 10% minderwerk heeft de aannemer recht op aanpassing van de prijzen, dat betekent dat deze in de afprijzing van een (onderhouds)werk rekening houdt met meer- en minderwerk.

6. Procedure voor afhandeling van aanvragen zelfbeheer en betaling van afgesproken vergoedingen

1. Intake aanvraag via gemeente.

- De gebiedstoezichthouder of groenbeheerder IBO (Infra Beheer en Onderhoud) neemt een aanvraag in behandeling.
- De groenbeheerder IBO checkt of het openbaar groen in zelfbeheer kan worden uitgegeven.

2. Bij akkoordbevinding door groenbeheerder IBO:

- De standaard overeenkomst wordt ingevuld door de groenbeheerder IBO.

- Een situatiekaartje wordt bijgeleverd door de groenbeheerder IBO (vanuit GIS systeem) en de oppervlaktes van het groen worden bepaald en de bijbehorende vergoeding berekend.
  - De groenbeheerder stuurt de stukken naar de aanvrager.
3. De aanvrager ontvangt de zelfbeheerovereenkomst met bijlage en stuurt deze voor akkoord ondertekend terug naar de groenbeheerder IBO.
  4. De groenbeheerder verstuurt de door de teamleider IBO ondertekende zelfbeheerovereenkomst naar aanvrager en vereniging/ wijk- en/of dorpsraad en slaat de overeenkomst op in het (post)registratiesysteem van de gemeente.
  5. Het situatiekaartje met de zelfbeheerlocatie gaat voor verwerking naar de aannemer (IBN) en gebiedstoezichthouder.
  6. Zelfbeheerobjecten worden 1x per jaar in het gemeentelijke groenbeheersysteem Obsurv verwerkt.
  7. De afgesproken vergoeding wordt in de maand december overgemaakt. Indien de zelfbeheerperiode geen volledig jaar is geweest, omdat de overeenkomst zelfbeheer gedurende het onderhoudsjaar is ingegaan wordt de vergoeding naar rato uitbetaald.

= = =